

PREIĻU RAJONA LAIKRĀKSTS

NOVADNIEKS

• SESTDIENA, 2001. GADA 20. OKTOBRIS

• Nr. 78 (7227)

• Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,22

Sadarbība ar Bērnu palīdzības fondu turpināsies

● Valentīnu Breidagu (attēlā pa kreisi) smaga slimība pie invalidu ratiņiem pilnīgi piesaistījusi pirms dienam. Par palīdzības sniegšanas iespējam sprīž EECA pārstāvis Knuds Olavs Knudsens un Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe. Foto: L.Rancāne

Sadarbība turpināsies, bet iespējams, ka turpmāk tai jāmeklē cīti ceļi, savā divu dienu vižitē Preiļu rajonā uzsvēra Austrumeiropas Bērnu palīdzības fondu (EECA) pārstāvji Knuds Olavs Knudsens un Hanss Egons Lorenzens.

Šādu atziņu viņi ponda, Aglonas pagasta padomē tiekoties ar pašvaldības pārstājiem. Knudsena un Lorenzena kungu vizītes mērķis bija savām acīm pārliecināties, kā rajonā un arī Aglonas pagastā notiek EECA sniegtais palīdzības izmantošana. Olavs Knudsens izteica gandariju mu par to, ka ar fonda palīdzību ir izdevies veikt ievērojamas pozitīvas pārmaiņas Aglonas lauku slimnīcā. Vairāku pēdējo gadu laikā sniepta palīdzība arī Salenieku pansionātam. Aglonas pagasts no fonda saņēmis arī katafalku, lai mirušos pēdējā gaitā varētu pavadīt ar cieņu.

Aglonas pagasta padomē ar EECA pārstāvjiem tikās pašvaldības priekšsēdētāja Helēna Streiķe, vietnieks Edgars Kudiņš, sociālā dievnesta darbiniece Ārija Perše-

viča. Pašvaldības pārstāvji izteica pateicību par līdzšinējo sadarbību un vēlējas dzīrdēt, vai arī turpmāk var cerēt uz palīdzību. No Knuda Olava Knudsena atbildes izrietēja, ka ievērojamā gadu skaita dēļ viņš vairs nevēlas turpmāk darboties fonda valdē. Tajā ievēl uz dienam gadiem, stāstīja Knudsena kungs, un viņš nākamajā vēlēšanu reizē no šī pienākuma atteikšoties. Tomēr joprojām turpināšot darbu organizācijā. Runājot par humāno palīdzību, Knuds Olavs Knudsens teica, ka var pienākt laiks, kad arī te, Latvijā, būs pietiekami nepieciešamāko lietu, ko viņi līdz šim sūtījuši. Varbūt pienāks laiks, kad jūs gribēsiet elektroniskās iekārtas, mašīnas, un līdz ar to sadarbība varēs beigties. Viņš atgādināja, ka drēbes sūtījumos tiek ievietotas tikai daudz, lai kravā aizpildītu tukšumus starp gultām. Dāmijas valsts augstāko iestāžu nostāja esot tāda, ka nevēloties ar apģērbu sūtījumiem radīt konkurenci Latvijas teksstilražotājiem. Pilnīgi iespējams, ka tas varētu tikt aizliegts ar likumu, kā jau noticis attiecībā uz dažām citām postsozialisma valstīm. To-

ju, jautāja Knudsena kungs, vai nabadzīgie cilvēki šeit Latvijā var atlauties pirkīt jaujas drēbes?

Hanss Egons Lorenzens darbojas televīzijas un tūrisma jomā. Viņš informēja, ka paredzēts izveidot grupu, kas ceļos pa valstīm ap Baltijas jūru un gatavos par tām materiālus televīzijai. Lorenzena kungs uzskata, ka viņš varētu organizēt filmēšanu arī Aglonas pagastā, tādā veidā reklamējot tūristu interesī izraisošus objektus.

Helēna Streiķe sniedza informāciju par to, ko tūrisma attīstības jomā pagasta iedzīvotājiem izdevies izdarīt. Ir izveidotas vairākas viesu mājas, bet dažas vēl top.

Dānu tūristu vēlmes ir specifiskas, atgādināja Knuds Olavs Knudsens. Apstākļiem jābūt tādiem, viņš salīdzināja, kā rekonstruētā Aglonas lauku slimnīca. Savukārt Lorenzena kungs piebilda, ka pirmais tūristu vilnis ir pietīcīgāks, tas situāciju izpēta, bet otrs tūristu vilnis ir tāds, kam vajag augstu komfortu, augstas klases viesnīcas. Vajadzīga atpūtas programma ar piedāvājumu vismaz nedēļu uz priekšu, laba pludmale, veikali, restorāni.

EECA pārstāvji apmeklēja divas Aglonas pagasta ģimenes, kurās dzīvo invalidi. Viena šāda tikšanās bija Breidagu mājas. Te multiplā skleroze pie vietas un invalidu ratiņiem piesaistījusi jaunu sievieti — Valentīnu. Viņa pastāstīja, ka pašreiz lietojamie invalidu ratiņi ir neērti, pārāk zemi, kas viņai apgrūtina to lietošanu. Ārsti, kas rūpējas par Valentīnas veselību, viņai ieteikuši lietot trenāžeri, bet tā iegādei neesot līdzekļu. Slimajai sievietei nepieciešams arī cita veida atbalsts, piemēram, transports, lai nokļūtu uz speciālu medicīnas centru Rēzeknē vai Rīgā. Šo jautājumu apsolīja atrisināt pagasta padomes pārstāvji.

Janīnas Začas ģimenē rūpes un raizes saistās ar mazā dēlēna Sergeja invaliditāti. Pagasta padome iespēju robežas atbalsta šo ģimeni, kurā abi vecāki ir bezdarbnieki, bet bez slimā bērniņa audzināmās vēl otrs pirmsskolas vecuma puišens. EECA pārstāvji uzsklausīja bērnu mātes specifiskās vēlmes, kas saistītas ar mazā Sergeja invaliditāti. Viņi apsolīja palīdzēt.

Turpinājums 4. lappusē.

Pasūti «Novadnieku» līdz 2001. gada beigām un kļūsti par šīs modernās Philips tējkannas ipašnieku!

(Izlozē piedalās arī tie lasītāji, kas laikrakstu līdz gada beigām abonējuši agrāk.)

Palieci kopā ar «Novadnieku»!

Laikraksta pasūtīšanas termiņš līdz 27. oktobrim (ieskaitot).

Nenokavē un priece sevi ar jauno balvu! Jūsu «Novadnieks» kopā ar Philips

ZINAS

Mācījās tūrisma uzņēmējdarbību

18. oktobrī grupa ar tūrismu saistīto uzņēmumu darbinieku no Preiļu rajona piedalījās mācību seminārā, ko «Lauku ceļotājs» organizēja Krāslavā. Viesu māju, atpūtas bāzu un viesnīcu ipašnieki un speciālisti iepazīnās ar iespējām, ko tūrisma attīstībai piedāvā SAPARD programma, apguva tūrisma uzņēmumu darbības vispārējos principus.

Braucieni uz semināru organizēja Preiļu rajona padome. Zināšanas un jaunas idejas apguva Preiļu rajona tūrisma informācijas centra, Preiļu viesnīcas, rajona padomes darbinieki, kā arī vairāki viesu māju ipašnieki, pavisam septiņi cilvēki.

Dabas gāze jau atnākusi līdz Preiļiem

17. oktobrī pulksten 13.45 daļa Preiļu iedzīvotāju dzīrēja pēķēšu sprādzienam līdzīgu troksni. Ar pamatīgu blīķi no maģistrālā gāzes vada pie pilsētas dienvidu robežas izšāvās ūdens un dažādu nogulšņu masa, kas atbrīvoja ceļu dabas gāzei. Kā «Novadniekiem» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodalas speciālists Aivars Pīzelis, akciju sabiedrība «Latvijas gāze» pabeigusi maģistrālā gāzes vada būvi līdz tā sauktajam krānu laukumam pilsētas nomalē. No šīs vietas iet atzars uz Preiļiem, kā arī turpināsies maģistrālais gāzes vads uz Rēzekni.

Gāzes vada izbūve arī pilsētā tuvojas nobeigušam. Darbi rit atbilstoši grafikam (līgumā paredzētais nodošanas termiņš ir 1. novembrī) un to pat mazliet apsteidz. Preiļu rajona padomes izpildi-rektore Aina Pastore informēja, ka 25. oktobrī tiek plānota svinīga gāzes vada atklāšana.

Līvānu bērnu un jauniešu centrā — daudz pasākumu

Sākoties skolēnu brīvlaikam, par izklaides iespējām ir padomājis arī «namīņā» kolektīvs. 25. oktobrī pulksten 14.00 notiks «Cepuru dancis», kurā piedalīsies gan frizeri, gan šuvēju pulciņu audzēkņi, Rudzātu skolēnu teātra pulciņš un Līvānu bērnu un jauniešu teātra pulciņa dalībnieki.

Neiztrūkstoša būs arī cepuru demonstrēšana un konkursi. Šajā pēcpusdienā nometnes «Smaids» dalībniekiem būs iespēja tikties un pārrunāt vasarā gūtos iespaidus.

Savukārt 26. oktobrī «namīņā» viesosies Ogres bērnu un jauniešu centra pedagoģi. Tā būs atbildes vizīte Līvānu kolēgiem, kuri Ogrē viesojās pavasarī.

INFORMĀCIJA

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valdība investē miljonus propagandā

Izpildvaras gadā iztērietie 1,8 miljoni latu it kā sabiedrības informēšanai būtībā vairāk vērsti uz pašu politiku apkalpošanu, un vēl nav ziņāms, vai arī napat uzsāktā reforma valdības komunikāciju jomā šo profilu mainīs vai gluži otrādi — pastiprinās, zinot «Neatkarīgā Rita Avize». No 1,8 miljoniem, kas domāti tautas apskaidībai, ministriju un Valsts kancelejas darbinieku algas un komunikācijas budžetos tiek tērets 271 191 lats, ministriju padotībā esošajās institūcijās — 1 526 375 lati. Vidēji mēnesi komunikācijas izmaksā 150 tūkstošus latu. Papildus, pēc valdības pasūtījuma tiek veiktas sabiedriskās domas aptaujas par politiku, valsts varas iestāžu, nevalstisko institūciju un partiju popularitāti, kas ik mēnesi izmaksā 3347 latus. Šie lati, pēc Valsts kancelejas direktors domām, tiek tērēti tikai pašu politiku zīnkāres apmierināšanai, turklāt no šiem datiem netiek izdarīti secinājumi par sabiedrības vajadzībām un to, kā tās apmierināt. Politologi uzskata, ka politiski klūst aizvien cīniskāki, aizvien mazāk «lielo naudu» jautājumos rēķinās ar sabiedrības viedokli. Slepēni, slepenība un vēlreiz slepenība, bet nauda tiek tērēta it kā sabiedrības informēšanai. Nav caurskatāms finansu līdzekļu izlietojums, valdības sēdes ir slēgtas, Saeimai iedzīvotāju uzticēšanās zema. Ierēdņu aparāts pats veido sev tīkamu valdības tēlu veidošanu. Lai ar laiku nodrošinātu sabiedrības uzticības pieaugumu, vēloties uzlabot informācijas plūsmu starp valsts iestādēm un sabiedrību. Valsts kanceleja ir izstrādājusi un, vispirms reorganizējot savu Preses departamentu, sākusies uzlabot informācijas piejamību valsts pārvaldē.

Kukuljēmēju klūst vairāk

Salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo laika posmu kukuljēmēšanas gadījumu šogad ir par 17 vairāk, liecīna lekšietu ministrijas statistikas dati par ekonomisko noziedzību Latvijā. Pieaudzis arī krāpšanas gadījumu skaits. Ekonomisko noziegumu jomā devīnos mēnešos reģistrēts 1631 noziegums, no tiem atklāti 979.

Jauns datorvīrus izplatās kā informācija par Sibīrijas mēri

Datoru drošības eksperti brīdina par jauna datora vīrusa parādīšanos, kas izplatās kā informācija par Sibīrijas mēri. Jaunais datorvīrus pats sevi pavairo, izplatās caur e-pasta sistēmām un IRC sarunu kanālos internetā, zinot kompāniju «Central Command», kas seko datoru drošībai. E-pasta vēstules spānu valodā temata līnijā rakstīts «Antrax Info» («Sibīrijas mēra informācija»), un tajā norādīts, ka pievienotajos failos redzamas fotogrāfijas ar mēra blakusefektiem. Tīkliet pievienotais fails ir atvērts, vīrus izsūta sevi visām adresēm lietotāja e-pasta adresu grāmatā.

Latvijas vizītkarte pasaulē

Lai prezentētu Latviju citās pasaules valstis, ir izveidota speciāla Latvijas vizītkarte videoklipa formātā, ko izpilda «Prāta vētra». Šis videoklipss jauj ieskatīties Latvijas dabā, cilvēkos, valsts dzīvē, kas citu valstu iedzīvotājiem pāvērs iespējās plāšā iepazīt Latviju un visspār uzzināt par tādu valsti kā Latvija.

Ziņas sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indeks 3033.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbildēt to iesniedzējs.

Laikraksts publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublēcējot atsaucē uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

*Daudzi nespēj saprast,
ka viņi nespēj saprast.*

Slimnīcām grūti ievērot valsts obligātās prasības

Preiļu slimnicai nav finansējuma, lai līdz beigām spētu sagatavoties un saņemt novērtējumu par atbilstību obligātajām prasībām, ko medicinas iestādēm izvirzījusi valsts.

Visām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām līdz 2001. gada 31. decembrim jābūt novērtētām atbilstoši obligātajām prasībām. Latvijā vēl ir 140 slimnīcas, kurām šī novērtējuma nav, jo trūkst līdzekļu. Veselības statistikas un medicinas tehnoloģiju aģentūras dati liecina, ka no kopējā slimnīcu skaita atbilstošo novērtējumu saņēmuši tikai 25 procenti slimnīcu. To vidū ir Aizputes, Jelgavas slimnīcas, Onkoloģijas centrs, Jūras medicīnas centrs un citas slimnīcas, kuras spēja izpildīt noteiktās prasības.

Obligātās prasības paredz, ka ikviens ārstniecības iestādē jābūt telpām dažādu funkciju veikšanai, minimālam diagnostiskam, ārstnieciskam un pacientu aprūpes aprīkojumam, medikamentu minimuam neatliekamajai palīdzībai. Prasības nosaka, ka par to izpildi atbildīgs ir ārstniecības

iestādes vadītājs. Ja novērtējums līdz gada beigām nebūs saņemts, slimokases nākamāgad ar šādu ārstniecības iestādi vairs neslēgs ligumu. Kā laikrakstam «Diena» atzinis Labklājības ministrijas Veseliņas departamenta direktora vietnieks Aivars Čivčs, cīņa par kārtības ieviešanu notiekot jau četrus gadus un nekādas atlaides nedrīkstot būt.

Pretēju uzskatu tam pašam laikrakstam paudis Slimnīcu biedrības vadītājs Jevģēnijs Kalējs, kurš atzīst, ka vairākumam Latvijas slimnīcu vienākārši nav naudas obligāto prasību izpildei. Izrādās, ka katrai slimnīcīai nepieciešami vismaz 10 procenti no gada ienākumiem, lai panāktu vēlamo līmeni. Vidēji šie skaiti varētu svārtīties no 20 līdz 30 tūkstošiem latu. Vieglāk prasības esot izpildīt mazajām slimnīcām.

Ja slimokases atteiksis no ligumu slēgšanas ar nenovērtētām slimnīcām, lielas Latvijas lauku teritorijas nākamāgad var palikt vispār bez ārstniecības iestādēm. Šajā sakarā «Novadnieks» situāciju lūdza komentēt Preiļu slimnīcas direktoram Jānim Anspokam.

— Par šo problēmu esmu sagatavojis un šonedēļ uz

Labklājības ministriju aizsūtīju vēstuli, kurā izskaidroti apstākļi, kādos atrodas Preiļu slimnīca. Ceru drizumā sagādit atbildi.

Uzskatu, ka izpildīt Labklājības ministrijas prasības var tikai tās slimnīcas, kuras atbalsta pašvaldības. Pretējā gadījumā medīki, kā saka, var kaut uz galvas stāvēt, bet sertifikāciju neizties. Slimokase pat to, ko viņai vajag finansēt simtprocentīgi, tas ir, neatliekamo palīdzību, nav nodrošinājusi — nauda iedota tikai uzturēšanai. Kā gan lai pieperk klāt tās visas daudzās lietas, ko pieprasa noteikumi?

Zinu vairākas slimnīcas, kurām sagatavoties sertifikācijai palīdzēja pašvaldības, piemēram, Aizputes slimnīci, arī Dagdas pilsētas pašvaldība uzskatīja, ka pašiem sava slimnīca vajadzīga, tāpēc valsts 1998. gadā noteikto obligāto prasību izpildei piešķīra ievērojamus līdzekļus.

Noteikumi paredz, ka sertifikāciju var iziet tikai tās medicīnas iestādes, kuras ir izremontētas un kur sagādāta visa nepieciešamā aparātūra. Piemēram, terapijas nodalā vienai trešdaļai gultu jābūt nodrošinātai ar skābekļa iekārtām, noteikti jābūt endoskopam. L.Kirillova

pam. Mums endoskops ir salūzis, bet jaunai iegādei vajadzīgi septiņi tūkstoši latu. Arī rektoskopijas iekārtas maksā tikpat. Vienai ātrās medicīniskās palīdzības masīnai, lai to aprīkotu ar visu nepieciešamo aparātūru, vajadzīgi vismaz 3,5 tūkstoši latu. Visbeidzot jāizremontē telpas. Preiļu slimnīcā telpas pamazām remontējam, bet poliklinikai naudas trūkst. Toties mums ir lieliska laboratorija un rentgens, kas atbilst visaugstākajām prasībām.

Vai lauki, iepējams, paliks bez ārstniecības iestādēm, ja slimokases neslēgs ligumus ar nesertificētām slimnīcām? Domāju, ka tāda situācija netiks pieļauta, jo tad lielajām Rīgas slimnīcām būtu jāuzņem milzīgs pacientu daudzums, kas ir nereāli. Preiļu slimnīcā gulta pašizmaksā ir 13 lati, kas ir pat zemākā nekā vidējais līmenis valstī. Toties slimokase mums maksā tikai 7,80 lati. Slimnīcām nākas pārdot savus pakalpojumus zemāk par pašizmaksu. Uzskatu, ka tādā veidā tiek pārkāpts likums. Taču palīdzēt mums neviens negrasās un pat nejautā, kā tiekam galā.

PREIĻU NOVADA DOMĒ

18. oktobrī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde.

Uz 10 gadiem akceptēja līgumu ar «Preiļu sieru»

Domes sēdes laikā vairākāt atgriežoties, papildinot un precizējot dokumentu, domnieki akceptēja ar akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdi saskaņoto līguma projektu «Par siltumenerģijas piegādi un lietošanu Preiļu pilsētas siera rūpniecības dzīvojamā mikrorajona pašvaldības dzīvojamām mājām».

Līguma projekts nosaka piederības robežas starp piegādātāju un lietotāju siltumtūkliem. Tāpat piegādātājs apņemas nodrošināt apkurei siltumnesēja temperatūru uz piederības robežas (padotājam ūdenim temperatūras novirze diennaktī nedrīkst pārsniegt plus minus trīs grādus pēc Celsija).

Karstais ūdens mikrorajonā atbilstoši līgumam tiks padots katru dienu no pulksten 6.00 līdz 23.00, bet tā temperatūrai uz piederības robežas jābūt +55 grādiem pēc Celsija,

pieļaujamās novirzes — plus minus 3 grādi.

Tāpat līgums paredz lietotāja pienākumus, tiesības un atbilstību, kā arī nosaka pakalpojumu cenu un norēķinu kārtību. Novada dome akciju dabiedrībai «Preiļu siers» par piegādāto siltumenerģiju apkures vajadzībām maksā 20,70 latus par vienu gigakaloriju. Tikpat būs jāmaksā arī par siltumenerģiju karstā ūdens vajadzībām, plus izlietotais ūdens — 80 procentu apmērā no ūdens apgādes un kanalizācijas tarifa iedzīvotājiem jeb 0,408 lati par vienu kubikmetru ūdens.

Akceptētā līguma vispārīgie noteikumi paredz, ka līgums stājas spēkā, sākoties 2001./2002. gada apkures sezona un ir spēkā 10 gadus. Līdz šim dome ar akciju sabiedrību «Preiļu siers» slēdza līgumu par dzīvojamā masīva apkuri uz gadu.

Pilnveido norēķinu kārtību par karstā ūdens piegādi

Sakarā ar nepieciešamību pilnveidot norēķinu kārtību

par karstā ūdens piegādi, domnieki nolēma detalizētāk izklāstīt šī gada 27. septembra sēdē pieņemto lēmumu «Par karstā ūdens piegādi».

Dzīvokļos, kur lieto karsto ūdeni, bet nav uzstādīti mērītāji, īrniekiem vai īpašniekiem tas būs jāizdara līdz 1. decembrim.

No šī gada 1. decembra dzīvokļos bez karstā ūdens skaitītājiem tiks piemērots sekojošs tarifs — 6,04 lati par kubikmetru (tajā skaitā aukstais ūdens un kanalizācija — 1,87 lati, ūdens uzsildīšana — 4,17 lati) mēnesi par katru dzīvokli pierakstīto cilvēku. Iedzīvotājiem mājās ar cirkulāciju vadu maksā par vienu kubikmetru karstā ūdens izmaksā 1,37 latus (tajā skaitā maksā par ūdens uzsildīšanai iztērēto siltumenerģiju — 1,08 lati, bet par auksto ūdeni un kanalizāciju — 0,51 lats). Iedzīvotājiem mājās bez cirkulācijas vada viens kubikmetrs karstā ūdens izmaksā 1,37 latus (tajā skaitā maksā par ūdens uzsildīšanai iztērēto siltumenerģiju — 0,86 lati, bet par auksto ūdeni un kanalizāciju — 0,51

lats). Karstā ūdens padeve tiks atslēgta tiem parādniekiem, kuru parāda summa būs lielāka par 30 latiem.

Izdarīti grozījumi 2001. gada budžetā

Deputāti apstiprināja izmaiņas novada domes 2001. gada budžetā. Ieņēmumu daļa palielināta par 2000. latiem (maksājumi no citiem budžetiem). Par attiecīgo summu palielināta arī budžeta izdevumu daļa. Papildus līdzekļi iedalīti pārvaldes, izglītības vajadzībām, kā arī sociālajai apdrošināšanai un sociālajai nodrošināšanai un pārējiem norēķiniem. Līdzekļi samazināti sadalīs «Brīvais laiks, kultūra, sports» un «Norēķini par izglītības iestāžu sniegtājiem pakalpojumiem».

*Turpinājums
«Novadnieka» nākamajā
numurā.*

Pēc novada domes sēdes
materiāliem sagatavoja
L.Kirillova

Taisnīgums nevar būt atkarīgs no kāda gribas

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji Preiļu un kaimiņu rajonos!

Sālīdzinot ar notikumiem ASV un skāļi pieteikto cīnu pret terorismu jebkuriem līdzekļiem, sen jau no visām pusēm apakstītais un izskaitītais p.u. «Novadnieks» privatizācijas jautājums šķiet provinciāls un nevajadzīgs temats redakcijas iknedēļas slejai.

Nesakiet vis! Šīs jautājums Preiļu rajonā aktualitātes ziņā ir nr. 1 kopš 1998. gada 2. jūnija. Nē, nē... ne no 1997. gada 9. aprīļa, kad starp SIA «Novadnieks. Redakcija» un Preiļu rajona padomi tika noslēgts pirkuma pārdevuma līgums un SIA «Novadnieks. Redakcija» kļuva par p.u. «Novadnieks» tiesību un pienākumu pārņēmēju, bet tieši no 1998. gada 2. jūnija, kad no darba redakcijā tika atrīvots laikraksta «Novadnieks» redaktors Pēteris Pīzelis (protams, ne jau pēc paša gribas). Ja cilvēks ir aizskarts, saprotams, ka viņš var sagrēbēt izdarīt «svētu darbiņu». Tas nekas, ka tas var izskaitīties pēc labās auss kasišanas ar kreisās kājas lielā pirksta nagu. Galvenais jau ir tā sirsniņā gribēšana labu izdarīt atriebības labad. Tāpat kā kaujas laukā — viens nav karotājs. Tāpēc būtisks faktors ir atrast sev kompanjonus, savākt «nobriedušu» atbalstītāju komandu, tad jau lieta aiziet un arī publika ir pieradināta pie domas — ka te kaut kas nav kārtībā.

Neliela atkāpe vēsturē, lai tu, lasītāj, atcerētos lietas būtību, par ko tad notiek šķēpu laušana triju gadu garumā.

1994. gada nogalē laikraksta «Novadnieks» redakcija, iesaistoties Norvēģijas un Latvijas projektā tipogrāfijas «Latgales druka» Rēzeknē veidošanā, saņēma no Norvēģijas Karalistes Ārietu ministrijas dāvinājumu — kompjūterechniku, ko kā mantisko ieguldījumu nodeva jaundibinātās SIA «Latgales druka» īpašumā un kļuva par 8 kapitāldāļu turētāju. Kapitāldālas dator-technikas veidā tika dāvinātas TIEŠI VIETĒJĀM AVĪZĒM, neatkarīgi no to izdevēju statusa (dāvinājuma līguma 5. punkts). Savukārt dāvinājuma līguma 11. punktā bija paredzēts, ka līgumslēdzēju pušu tiesības un pienākumi tiek noteikti, pamatojoties uz Norvēģijas likumdošanu.

1997. gada 9. aprīlī tiek pabeigta p.u. «Novadnieks» privatizācija un laikrakstu «Novadnieks» turpina izdot jau SIA «Novadnieks. Redakcija», pārņemot visus pienākumus un tiesības no iepriekšējā izdevēja, t.sk. arī Norvēģijas dāvinājumu — 8 kapitāldālas 14 400 latu vērtībā.

Pēc gada sākās jampadracis un

riņķadancis, kam tad išti tos kompjūterus norvēģi uzdāvināja — varbūt «Novadnieks» redakcijai, bet varbūt Preiļu rajona padomei. Varbūt tas «Novadnieks», ko izdeva 1994. gada, un tā T.Estre, kura piedalījās starptautiskā projekta realizēšanā, 1998. gadā vairs nav Preiļu rajona laikraksts «Novadnieks» un T.Estre arī vairs nav tā, kas ar savām spējām un zināšanām ieguva norvēģu eksamīnācijas komisijas vērtējumu, ka ar šo jauno tehniku spēs darboties un attaisnos Norvēģijas valdības galveno dāvinājuma mērķi — demokrātiskās preses attīstību.

1999. gads pāriet strīdoties, pieādot, aizstāvot savas tiesības gan rajona padomē, gan «Latgales drukā», gan Uzņēmumu reģistrā, gan Ekonomikas ministrijā. Izstrīdējāmies, pierādījām, līdz beidzot 2000. gada 13. jūnijā tiek sasauktā SIA «Latgales druka» dāvinātāju sapulce, kur dienas kārtībā ir iekļauts jautājums «Par SIA «Novadnieks. Redakcija» atzīšanu par SIA «Latgales druka» īpašnieku». Tieki nolasīta 2000. gada 29. maijā saņemtā Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja A.Soldāna vēstule, kur teikts, ka Preiļu rajona padome nepretendē uz SIA «Latgales druka» 8 kapitāldāļu īpašumtiesībām un neiebilst, ka šīs daļas tiek pārreģistrētas uz SIA «Novadnieks. Redakcija» vārda. Urā! Atzīna! Beidzot!

Bet pēkšni, nu jau bijušais, tipogrāfijas «Latgales druka» direktors Ingus Gailums (P.Pīzelā atriebības plānu realizēšanas kompanjons) sapulces dalībniekiem pazino, ka viņam ir adresēta sekjoša vēstule:

«Līvānu novada dome kā viena no institūcijām, kas veido Preiļu rajona padomi, līdz sniegt skaidrojumu par savulaik rājona padomes laikrakstam Norvēģijas dāvinātā īpašumā un tam uthilstošo kapitāla daļu pašreizējo piederību. Ierosinām sniegt informāciju rakstiski vai informēt rajona padomes locekļus kādā no tuvākajām sēdēm, iepriekš saskānojot laiku.»

Ar cieņu,
Visvaldis Gercāns (paraksts)
Līvānu domes priekšsēdētājs
2000. gada 23. maijā»

Kā radās šī vēstule? Kāpēc? Pēc sapulces noskaidrojās, ka cienītā Gailuma kungs, zinot par SIA «Latgales druka» dāvinātāju sapulces dienas kārtību, un, lai nepielātu šo «gadsimta klūdu», bija atsteidzies uz Preiļu rajona padomi, lai brīdinātu vadību, ka vēl jau nekas nav nokavēti un spēlīti ar SIA «Novadnieks. Redakcija» piederošajām 8 kapitāldālām var turpināt. Neplanākot sev labvēligu atbildi, bet process taču jāpāstādīta, I.Gailums sameklē šajā laikā atvālinājumā esošo Visvaldi Gercānu... un top vēstule — paslepus, aplinkus, nepazīnojot SIA «Latgales druka» valdei, bet kā bumba ar laika degli tiek turēta.

līdz sapulcei, noslēpta no Preiļu rajona padomes locekļiem, pretējā gadījumā netaptu 23. maija vēstule.

Vēl pa starpā līdz dāvinātāju sapulcei 2000. gada 7. jūnijā notiek Preiļu rajona apvienotā finansu un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde, kuru vada V.Gercāns. Tieki uzaicināts I.Gailums, kas ar modru aci raugās uz potenciālajiem likuma pārkāpējiem, protams, bez «Latgales drukas» valdes pilnvaras, un, protams, bez T.Estre līdzdalības sēdē, jo kā tad, acīs raugoties, tā kļāji pūderēs komiteju locekļiem smadzenes. Savs efekts tiek panākts. Apvienoto komiteju sēdē tiek pieņemts lēmums, ka 2000. gada 14. jūnijā rajona padomes sēdē skatīs jautājumu par 8 kapitāldāļu piedeiri. Aikāl?! Bet todien — 7. jūnijā V.Gercāns nevarēja zināt, ka 13. jūnijā SIA «Latgales druka» dāvinātāju sapulcē tiek pieņemts lēmums par labu «Novadniekam».

Neizdevās?! Lai vismaz paši savās acīs attaisnotu savu svarīgumu, vīri kaļ plānus, gatavību ieribt ir sasniegusi kulmināciju. Sērijraksti laikrakstā «Vietējā nedēļas avīze», emocionālie atgādinājumi, ka, lūk, toreiz, kad privati zēja p.u. «Novadnieks», par rajona padomes priekšsēdētāju strādāja Ilmārs Meluškāns, bet viņa sieva Žanna ir SIA «Novadnieks. Redakcija» līdzīpašniece, priekšsēdēšanu kampaņā (kā autoriem pāsiem liekas) izdodas «lieliski». Viens vīriņš man pat uzrakstīja vēstuli, ka, ja es visu sīki neizskaidrošu par notiekšo, viņš izteiks man neuzticību, uzrakstīs sūdzību uz Rīgu un noņems mani no darba. Vot!

Beidzot pienāk arī izturības, pacietības spīdzināšanas un pazemošanas epogejs. 2000. gada 18. oktobrī I.Gailuma ieteikmēts (mans viedoklis), sabiedriskās organizācijas «Latgales kultūras centrs» (valdes priekšsēdētājs Jānis Elksnis) 2 kapitāldāļu turētājs SIA «Latgales druka» Preiļu tiesā iesnidz prasības piešteikumu «Par pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu daļu par SIA «Latgales druka» 8 kapitāldāļu pārdošanu». *Atbildētājs: Preiļu rajona padome, SIA «Novadnieks. Redakcija», SIA «Latgales druka».* Kāpēc tik daudz atbilstāju? Prasītāja logika — viens deva, otrs pirkta, trešais atzina, kā tā ir.

2001. gada 10. janvāris. Notiek Preiļu rajona tiesa. Pārsteigums (!) — «Latgales kultūras centru» pārstāv jau minētais Ingus Gailums, kas paspējis pirms tiesas tur iekārtoties par jurists-konsultu. Tiesa prasību noraidīta.

2001. gada 19. aprīlis. Latgales Apgabaltiesas Civillietu kolēģijas tiesas sēde. Prasība noraidīta.

2001. gada 24. maijs. «Latgales kultūras centrs» iesnidz kasācijas sūdzību LR Augstākās tiesas Senāta civillietu departamentam.

2001. gada 1. augusts. LR Augstākā tiesas Senāta senatoru kolēģija noleja kasācijas tiesvedību lietā izbeigt.

Liekas, pienācis laiks šim stāstam pieļikt punktu. Trīs tiesas izvērtējušas notikušo privatizāciju. Kas tev. Dieviņ, deva! Politiskās kaisības pašvaldību priekšvēlēšanu laikā Preiļu rajonā izskandināja visā Latvijā. Arī «Novadnieks» ir nonācis šīs cīņas ringa vidū. Politiskā greizsirdība mēdz būt vēl postešāka par privāti intīmo. Vēlēšanās tikt pie varas ir augstāka par visiem tikumiem un likumiem. Kur nu vēl pēc tam vēlme pārmācīt žurnālistus par netīkam rakstu publicēšanu. Princips — tikai labo vai neko. Cītādi nosodīsim par viedokli, iesūdzēsim tiesā par goda un cieņas aizskaršanu, aizliegsmi tiesības uz vārda brīvību... Laikam ir vieglāk ar nopietnu ģimi dzīvot vienā vienīgā atriebības vilnī?

Var just tikai gandarījumu, ka Līvānu novada domes

priekšsēdētājs, rajona padomes priekšsēdētāja vietnieks Visvaldis Gercāns jau vairākus gadus cīnās un, no jauna sajutis spēkus, atkal kertas pie p.u. «Novadnieks» privatizācijas lietu sakārtošanas un rajona sociālās labklājības nostiprināšanas, pāpildinot rajona padomes kasi, atņemot SIA «Novadnieks. Redakcija» tai likumīgi piederošās 8 kapitāldāļas SIA «Latgales druka». Soreiz «cīnītāju» rindas papildinās ar bijušo 7. Saeimas deputātu, Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāzepu Šņepstu. Top abu vīru parakstūs iesniegums Preiļu rajona virsprokuroram veckājam tieslietu padomniekam Andrim Pauram, kurā līdz pārbaudit, vai p.u. «Novadnieks» privatizācijas procesā nav pieļauti likumpārkāpumi, kuru rezultātā rajona padome varētu būt zaudējusi savu īpašumu.

Kāds no lasītājiem, droši vien jau ir saķēris galvu. Turi vien, jo tālākais ir vēl vairāk prātam neaptveras.

2001. gada 17. oktobris. Rajona padomes apvienotā finansu un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde. Sēdi vada rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns. Visvaldis Gercāns nav ieradies, Līvānu novada domi pārstāv Viktors Kūka. Izkata V.Gercāna un Jāzepa Šņepsta iesniegumi virsprokuroram. Šoreiz — manā kālbītūnē. Izpildirektore Aina Pastore klātesošos iepazīstīta ar Preiļu rajona prokuratūras atbildi:

«...rajona prokuratūra, pēc iepazīšanās ar civillietas materiāliem, arī uzskata, ka p.u. «Novadnieks» privatizācijas procesā nav pieļauti likumpārkāpumi, un nav konstatēti materiāli, kas liecinātu, ka rajona padome būtu zaudējusi savu īpašumu nelikumīgu darbību rezultātā.»

Protams, Jāzepu Šņepstu šī atbilde neapmierina. Viņš visiem paziņo, ka dzīvojot demokrātiskā valstī un cīnīties par 8 kapitāldāļu atgūšanu, ja kāds komiteju locekls ir pret, tad tā arī lai pasaka, ka ir samierinājies ar izšķērdību, un lai neaizmirst, ka to-reiz par rajona padomes priekšsēdētāju strādāja Ilmārs Meluškāns un viņa sieva ir SIA «Novadnieks. Redakcija» līdzīpašniece.

No J.Šņepsta puses tika ierosināts rajona padomes juristam E.Mukānam sagatavot jaunu ziņojumu par p.u. «Novadnieks» privatizāciju. Vispretīgākais (mans viedoklis) nobeigumā bija tas, ka vēl trīs rajona padomes locekļi — Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Viktors Kūka, Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars un Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis, lai nesarežētu sev dzīvi un nenonāktu konflikt-situācijā ar J.Šņepstu, nobalso par šo priekšlikumu un tiek pieņemts lēmums:

«Uzdot Preiļu rajona padomes juristiem uz padomes sēdi sagatavot atzinumu par 8 kapitāla dalu piederību un izstrādāt priekšlikumu par šī jautājuma tālākas risināšanas iespējām.»

Iznāk, ka rajona padomes juristam ir jādod savī secinājumi jautājumā, kurš sen jau izlemts tiesās un visi apstākļi noskaidroti. Paskaidrojums droši vien būs, bet ko var lemt rajona padome no jauna? Vai par to, ka, dzīvojot demokrātiskā un tiesiskā valstī, Preiļu rajona padomes locekļi neuzticas tiesu varai un prokuratūrai? Vai spožā frāze «Viens likums, viena taisnība visieni» tiks paklauta ambīcijām un lielumā mānjai? Vai par to, ka savā laikā neatvēlot ne santīmu p.u. «Novadnieks» atlīdzi bā no tā atņemt ārzemju investitoru ieguldījumu.

ums taisnība, cienījamais J.Šņepsta kungs. Mēs dzīvojam demokrātiskā un tiesiskā valstī, kurā ir pienākumi un tiesības. Demokrātiska valsts paredz arī disciplīnu, Satversmes prasību ievērošanu. Demokrātiskā valstī ir **j-a-c-i-e-n-a** tiesas spriedumi, bet, ja tie jūs neapmierina, jāievēro arī to pārsūdzēšanas kārtība.

Beidziet kļauñādi, kungi! Senāta lēmums nav pārsūdzams. To paredz Civilprocesa likuma 478. pants. Nomierinieties un darīsim katrs savu darbu, jo nekāds novadu un pagastu iedzīvotāju dzīves līmeņa krass uzlabojums pēc vēlēšanām nav noticis, tāpēc veliet savu enerģiju priekšvēlēšanu solījumu izpildei. Bet «Novadnieks» ar prieku laikraksta slejās ziņas par deputātu piedāvāto programmu izpildi un publicēs iedzīvotāju pateicības vēstules.

Ar cieņu
Tamāra Elste
P.S. Atvainojos visiem, kuriem liksies, ka es savā rakstā esmu viņus aizvainojuši vai arī turpmākajos rakstos aizvainošu.

Galēnu pagastā

■ DZIRNAVU ZEMI PIEŠĶIRS NOMĀ AR IZPIRKŠANAS TIESĪBĀM. Pagasta padomes deputāti 16. oktobra sēdē izskatīja jautājumu par zemes piešķiršanu nomā. Arvīds Turlais vēlējās iegūt īpašumā zemi 1 ha platībā Maltas Trūpos ar mērķi būvēt hidroelektrostaciju (HES). Deputāti nobalsoja par zemes piešķiršanu nomā ar izpirku-mies tēsibām uz 50 gadiem. Pirms celtniecības darbu uzsākšanas nomniekam visi būvniecības darbi jāsaskāpo ar vietējiem iedzīvotājiem, nolēmuši deputāti. Nomnieks brīdināts, ka pretenziju gadījumā nāksies meklēt alternatīvu veco dzirnavu izmantošanas veidu. Iespējams, ka šajā vietā varētu būt kāda cita veida ražotne vai arī atpūtas un tūrisma objekts, informēja pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece. Sākotnēji veco dzirnavu nomai bija pieteikušies 5 pretendenti.

■ IEGĀDĀJAS SŪKNI. Pagasta padome iegādājusies sūknī kanalizācijas ūdens pārsūknēsanai. Kā informēja L.Saleniece, Galēnu pašvaldības uzņēmums «Arājs» ir piedzīvojis finansiālu krīzi lielā nemaksātāju skaita dēļ. Naudas līdzekļu trūkuma dēļ uzņēmumam vairs nebija nekādu materiālo rezervu avārijas gadījumiem, tādēļ pagasta padomes deputāti vienojās par 455 latu piešķiršanu sūknī iegādei. Finansējums rasts no pašvaldības ārpusbudžeta līdzekļiem — dabas resursu nodokļa.

■ 11 IEDZĪVOTĀJU IESNIEGUMI. Deputāti izskatīja arī 11 dažāda rakstura iesniegumus, lielākā daļa no tiem bija par ārstēšanās izdevumu segšanu un sociālo pabalstu piešķiršanu. Izskatīta vēstule, ko parastījuši Galēnu pagasta lielāko zemnieku saimniecību iepānieki. Tajā izteikts lūgums atrīvot no aprēķinātās soda naudas par laikā nemaksāto zemes un nekustamā īpašuma nodokli. Iemesls ir nesamaksātā nauda par pārstrādes uzņēmumiem nodotajiem graudiem, kā arī neatgūtie līdzekļi par pārdoto pienu Rēzeknes piena konservu kombinātam, kurš ir bankrotējis. Deputāti pieņēmuši demokrātisku lēmumu un atrīvojuši no soda naudas par nemaksāto zemes un īpašumu nodokli visus pagasta zemniekus.

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

Divi semināri par bērniem un jauniešiem sabiedrībā

Bērnu un jauniešu konsultatīvais centrs «Paspārne» sadarbībā ar Dānijs neatkarīgo ekspertu Birgeru Mosholtu 23. oktobri pulksten 10.00 Livānu ģimnāzijā rīko semināru vecākiem, skolotājiem un visiņiem, kam rūp savu bērnu labsajūtu. Savukārt 24. oktobri pulksten 10.00 centra «Paspārne» telpās Livānos, Lāčplēša ielā 28 notiks seminārs jauniešiem. Seminārus vadis B.Mosholts (nodrošināts tulkojums), tiks aplūkotas tēmas, kas skar bērnu

un jauniešu psiholoģiju, noskaidrots, kas vajadzigs jauniešim, lai viņš justos pamanīts, cienīts un novērtēts, kā arī to, kā jūtas ignorēts vai nesaprasts bērns. Pārrunas to, kā pieaugušajiem atbalstīt vienam otru, cik nozīmīgas ir ikdienas sarunas, un citas tēmas. Sikāka informācija interesentiem pa tālr. 43868 («Paspārne»).

G.Kraukle

«Latvijas pasta» aicina iedzīvotājus un iestādes pievērst uzmanību nezināmas izcelsmes pasta sūtījumiem

««Latvijas pasta» aicina Latvijas iedzīvotājus un iestādes būt īpaši vēriem, saņemot nezināmu sūtītāju pasta sūtījumus,» informē «Latvijas pasta» ģenerāldirektors Aivars Droiskis, piebilstot, ka «Latvijas pasta» saistībā ar aizdomām par Sibīrijas mēra baktērijas saturošiem sūtījumiem jau ir veicis visus likumā noteiktos drošības pasākumus.

«Ikvienam, kas šajās dienās saņem pasta sūtījumus, vajadzētu būt uzmanīgiem,» uzsvēr A.Droiskis, piebilstot, ka adresātam pirms pasta sūtījuma atvēršanas noteikti jāpārliecinās, vai sūtītāja adrese ir jau zināma un vai attiecīgais sūtījums tiek gaidīts. Saņemot nezināmas izcelsmes pasta sūtījumus, adresātam būtu jāveic visi iespējamie piesardzības pasākumi, nepieciešamības gadījumā iepriekš konsultējoties ar speciālistiem.

««Latvijas pasta» patstāvīgi neatver un nepārbauda pasta sūtījumus, jo likums nepieļauj šādas darbības. Attiecīgi pasta sūtījumi likumā noteiktajā kārtībā ir pakļauti muitas kontrolei, kā arī Valsts sanitārās robežinspekcijas kontrolei. Arī citviet pasaulē pasta darbinieki nav tiesīgi ielūkoties pasta sūtījumos. Latvijas Republikas Satversmes 96. pants nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību,» stāsta A.Droiskis.

A.Droiskis atgādina, ka sakarā ar minētajām bažām par infekcijas iesūtīšanu pa pastu aizdomīgu un bīstamu pasta sūtījumu pārbaudi «Latvijas pasta» jau aktīvi veic Valsts sanitārās robežinspekcijas speciālisti.

«Pēdējo dienu notikumi Amerikas Savienotajās Valstīs, kā arī vairākās Eiropas valstīs ir radjuši bažas, ka

arī Latvijā pa pastu varētu saņemt sūtījumus, kas satur Si-

bīrijas mēra baktērijas,» stāsta A.Droiskis, piebilstot, ka «Latvijas pasta» šādi sūtījumi nav konstatēti.

«Latvijas pasta» ģenerāldirektors A.Droiskis ir pārliecināts, ka Latvijas iedzīvotāji saglabās mieru, nelāusies panikai un nepievērsis tik lielu uzmanību masu informācijas līdzekļos nevajadzīgi saceljai ažiotāzai, piebilstot, ka bez reāla pamatojuma radītā ažiotāzā var tikai kārtējo reizi izprovocēt psihiiski nelīdzsvarotus cilvēkus nelegāli «pajokoties», nosūtot pasta sūtījumus ar aizdomīgu saturu, kā tas, diemžēl, pēdējā laikā ir samērā bieži vērojams saistībā ar dažādiem viltus draudiem pār ēku spridzināšanu un tamlīdzīgi. Kā ziņo ārvalstu masu informācijas līdzekļi, vairākas valstis solās ļoti stingri vērsties pret šādiem «jokdariem».

«Manuprāt, katram, kam dota iespēja paust jebkādu ziņu sabiedrībai, ir jāapzinās ziņo-

juma izraisītās sekas,» piebilda A.Droiskis. Arī šajā gadījumā ažiotāzās rezultātā vairāk var būt ļaunuma nekā labuma.

«Atkārtoti aicinu žurnālistus necelt paniku un neradīt ažiotāzū, jo ktrs adresāts ziņa savus paziņas, no kā gaida pasta sūtījumus, bet valsts iestādēm savukārt ir zināmi drošības pasākumi, lietvedības dienestos atverot valsts amatpersonām adresētus sūtījumus,» uzsvēra A.Droiskis.

Edijs Šauers, Latvijas pasta ġenerāldirektora palīgs sabiedrisko attiecību jautājumos

Trešdien infekcija ar Sibīrijas mēra baktērijām konstatēta 31 ASV Senāta darbiniekam, kā rezultātā ASV pārstāvju palāta uz piecām dienām nolēmusi pārtraukt darbu, lai pilnībā attīrītu ēku no navējošas sērgas.

Sadarbība ar Bērnu palīdzības fondu turpināsies

● EECA pārstāvji Hanss Egons Lorenzens (centrā) un Knuds Olavs Knudsens pieraksta mazā Sergeja un viņa māmiņas adresi, lai varētu viņiem palīdzēt. Foto: L.Rancāne

Sākums 1. lappuse.

Fonda pārstāvjiem bija iespēja iepazīties ar Mihalinas un Jura Cakulu viesu namu. Ciemīni ieinteresēti pētīja servisa limeni, apjautājās par vietu skaitu, aplūkoja glītās istabīnās, pirti, pētīja viesu namu grāmatas ar daudziem ārzemnieku ierakstiem. Ciemošanās sakrita ar jaunā kamīna pir-

mās iekurināšanas dienu. Nama saimniece Mihalina Cakule stāstīja par projektiem, kas iecerēti atpūtas organizēšanai Aglonā, kur šim nolūkam iespējams plaši izmantot dabas resursus. Ir liecas, ko tūristu piesaistīšanā var darīt paši viesu namu īpašnieki, bet ir vajadzīgs arī plašāka mēroga atbalsts. Piemēram, ziemā Aglonas

pākalni būtu teicami izmantojami slēpošanai, taču šim nolūkam būtu jāierīko pacēlāji kalnos, kam vajadzīgi lieli ieguldījumi.

Aglonas pagastā ciemiņi aplūkoja arī Bērzgales baznīcas savdabīgo arhitektūru. Pēc tam viņi devās uz Daugavpils rajonu.

L.Rancāne

Bez Philips neiztikt nevienā mājā

Mūsdienās sadzīves tehnika ir katras mājas neatņemama sastāvdaļa. Virtuē neiztikt bez tējkannas, miksera, kafijas automāta un tostera, dzivojamajā istabā — bez televizora un mūzikas atskanotāja, bet ikdienas darbos — bez putekļu sūcēja, vēlas mašīnas un laba gludekļa. Mēs visi gribam, lai sadzīves tehnika kalpotu ilgi un būtu uzticama, bet kvalitāti vislabāk garantē pārbaudītās lietas. Tieši šādu — jaudigu, ērti lietojamu un kvalitatīvu firmas Philips sadzīves tehniku visplašākā jā klāstā piedāvā veikals «Spektrs» Preiļos.

Laiks steidzas vēja spāriem, un daudziem lasītājiem var būt pārsteigums, ka individuālais uzņēmums «Spektrs» gada nogalē svin savu desmito pastāvēšanas gadskārtu. Savukārt firmas veikals «Spektrs» apmeklētājiem pirmoreiz durvis vēra pirms četriem gadiem, un šobrīd tas ir viens no liekākiem tirdzniecības uzņēmumiem, kas plašā klāstā piedāvā arī Philips un Whirlpool sadzīves tehniku un elektropreces. Uzņēmuma «Spektrs» īpašnieks Arnis Audars, veikala vadītāja Marija Audare un pārdevējs Raimonds Cimdiņš nerimtīgi rūpējas, lai ikviens klients plašajā preču klāstā atrastu sev piemērotāko gan kvalitātes, gan cenas ziņā. «Spektrs» savus klientus regulāri censas pārsteigt gan ar ieliskām cenu atlaidēm, gan arī balvām un pircējiem domātiem īpašiem pasākumiem. Par to ne reizi vien ir pārliecīnājies daudzi jo daudzi «Novadnieki» lasītāji. Labus vārdus par «Spektra» rikotajām Philips akcijām esam dzirdējuši gan tiekoties ar iedzīvotājiem pagastos, gan arī lasījuši vēstulēs. Daudzi «Spektrax» pastāvīgie klienti ir arī mūsu lasītāji, tādēļ varam droši apgalvot — ne vienā vien mājā ar nepacietību tiek gaidīta kārtējā atlaižu akcija «Spektra» veikalā.

Philips — sievietes skaistumam

JAUNUMS

Labi gribam izskatīties visas, taču ne vienmēr pietiek laika un arī naudas, lai regulāri apmeklētu frizeri. Matu krāsošana mājas ap-

stākļos nereti sagādā ne mazums pūlu — krāsu ir grūti izklāt, tā noteik un krāsojums neiznāk vienmērīgs. Ko iesākt, lai jūsu mati būtu mirdzoši no saknēm līdz pat matu galīniem? Veikals «Spektrs» pircējiem piedāvā pārsteidzoši vienkāršu un revolucionāru iespēju — Philips matu krāsošanas ierīci Colour Precise.

Colour Precise ir pirmā elektriskā matu kopšanas ierīce. Tā padara matu krāsošanu ērtāku, ātrāku un precīzāku, krāsošana neaizņem vairāk kā 5 minūtes. Šai ierīcei ir īpaši izstrādāts krāsas difuzors, kas sadala matu krāsu līdz pat saknēm un lauj pieklūt visām galvas dalām, arī pakausim. Krāsas izdales kontroles sistēma nodrošinās precīzu matu krāsas uzklāšanu. Ierīcei nav vadu, tā darbināma ar baterijas palīdzību, ir piemērots visiem matu krāsas veidiem. Krāsas difuzors ir nomaināms un vienā komplektā ietilpst divi šādi difuzori. Colour Precise ļauj ikyvenai sievietei klūt par satricēši skaistu un ideāli krāsotu matu īpašnieci, smaidot saka Marija Audare.

Neaizvietojamie Philips gludekļi

Īpašs jauninājums 2001. gada rudenī, ko veikalā «Spektrs» piedāvā firma Philips, ir gludekļi ar īpašajām Ceralon un Careeza gludināmkālātēm. Šo unikālo patentēto gludekļa virsmu galvenā īpašība, kas ļauj tos izcelt pārējā piedāvājuma klāstā, ir īpaši vieglā slīdamība, kā arī pret ieskrāmbājumiem izturīgais gludekļa klātnes materiāls.

Tagad jums vairs nevajadzēs uztraukties, ja gludinot gadījies aizkert apgērba pogu vai rāvējslēdzi — gludeklis netiks bojāts. Tas ir arī viegli tīrāms, pateicoties nelīpošajam materiālam, stāsta Marija Audare.

Philips gludekļi katrā mājsaimniecībā ir vērtīgs ieguvums, jo tie aizsargā apgērbus pret pārmērīgu nolietojumu karstuma iespaidā un saglabā auduma sākotnējo izskatu. Tie ir piemēroti pat vissmalkāko apgērbu gludināšanai, taču jaudīgā un koncentrētā tvaika strūkla (līdz pat 80 g/min) likvidēs arī visiestāvējušākā krokas. Nereti problēmas rada ūdens pilienu veidošanās gludināšanas gaitā, kā arī tvaika kameras aizkalķošanās, taču Philips gludekļi izstrādāti tā, lai tvaika padeve būtu maksimāla arī pie zemām gludināšanas temperatūrām bez jebkāda ūdens pilēšanas riska. Gludekļiem ir arī pastāvīga iebūvēta AntiCalc kasete, kas pāsargā tos no aizkalķošanās un tādējādi ievērojami pagarina gludekļa kalpošanas laiku. Tvaika intensitāti iespējams regulēt no mērenas līdz pat divkāršai iedarbībai. Philips piedāvā gan bezvadu gludekļus, gan gludekļus ar īpaši garu vadu — līdz pat 2,5 metriem.

Putekļi klūst nemanāmi

Kā jūs raksturotu savus klientus, vaicāju Marijai Audarei. Viņa bilst, ka pircēji ir ļoti

grādu leņķī, tiem ir īpaši spēcīga filtrācijas sistēma, kas attira gaisu un uzsūc ne vien putekļus, pūkas un spalvas, bet arī nepatīkamos aromātus. Philips — tā ir garantija labai kvalitātei, ko izvēlēties vienmēr laipni palīdzēs firmas «Spektrs» darbinieki.

G.Kraukle

Nenokavējet — lieliska iespēja!

Dregnajiem rudens vakariem piestāv apcerīgas domas un draudzīgas sarunas pie smaržojošas tējas tases. To šoruden saviem lasītājiem grib dāvināt arī Philips radītā tējkanna Essence.

Nenokavējet akciju! Iki 7. novembra pulksten 11.00 veikala «Spektrs» Preiļos, Raiņa bulvārī 17.

Uzdāvini sev un savai ģimenei siltus vakarus kopā ar Philips un abonē lielāko rajona laikrakstu «Novadnieks» atlikušajiem diviem šī gada mēnešiem. Parakstišanās visās rajona pasta nodaļās līdz 27. oktobrim (ieskaitot).

Progresīvā virtuves pieduru līnija Essence piedāvā elegantu un izsmalcinātu papildinājumu jūsu virtuvei. Šī ietilpīga (līdz 1,7 l) tējkanna būs piemērata ikviens ģimenei. Tās izturību nodrošina īpašā tehnoloģija ar modernu bezspīrāles sildelementu un katlakmens filtru, kā arī trīs drošības līmeni tējkanas izstēgšanai. Tējkanna Essence ir uzticams sabiedrotais, kas savu darbu paveic ātri un nemanāmi, bet izslēdzas automātiski, par ūdens uzvārišanos atgādinot ar patikamu skaņas signālu.

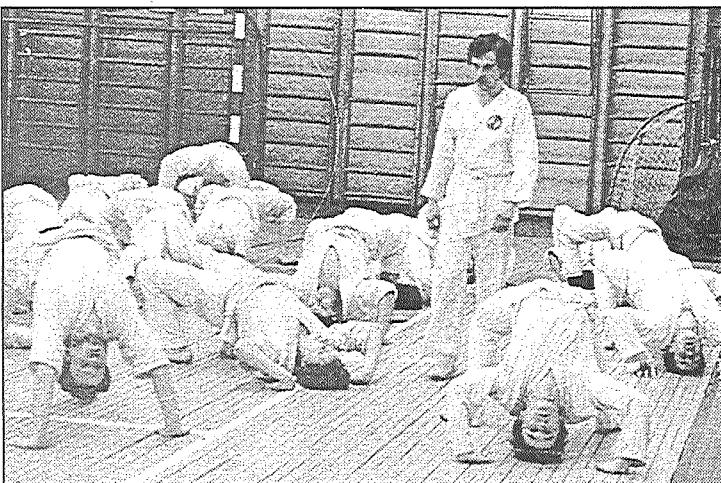
6. 空手道 — ceļš uz savu

No kluba vēstures

Ar karatē Igors Komars nodarbojas kopš 1979. gada 9. septembra. Šo datumu viņš atceras ļoti labi. Pēc diviem studiju gadiem Politehniskā institūta filiālē Daugavpilī viņš pārcēlās uz Rīgu un trešā kursa laikā iestājās karatē sekcijā. Gribētāju bijis milzums. Pretendenti kārtojuši divus ļoti smagus eksāmenus fiziskajā sagatavotibā. Uzņemti tie, kas tos nokārtojuši. Paralēli studijām viņus trīs gadus turpinājis nodarboties ar karatē, iekļuvīs Latvijas izlasē un piedalījies sacensībās. Pēc tam Rīgā nodibinājis savu treniņgrupu. Sajā laikā nolūkojis arī skaistāko Latgales meiteni Tatjanu (kā to apgalvo joprojām, arī pēc daudzajiem kopdzīves gadiem ar piebildi, ka Tatjana tīkai studējusi Daugavpili, bet īstienībā ir no Kuldīgas). Pēc norīkojuma kopā ar ģimeni pārcēlies uz Vangažiem, strādājis Vangažu profesionālajā skolā. Arī šeit nodibinājis, kā pats saka, fanātiķu grupu. Nepārtraukti uzturot kontaktus ar saviem terneriem, cēlis meistarību un karatē turpinājis apgūt aizvien dzīlāk.

Pēc tam pienāca gadi, kad karatē kā masu sporta veids piedzīvoja oficiālu aizliegumu. Igors turpināja nodarbības Armijas sporta klubā, piedalījās sacensībās.

Astoņdesmito gadu beigās atieksme pret karatē mainījās. Rīgā notikā divi lieli Austrumu cīnu

● Igors Komars vada savas pirmās grupas treniņu 1980. gadā. Šī poza, ko apgūst iesācēji, saucas «tilts».

veidu festivāli.

Tas arī bija izšķirošais periods, atceras Igors Komars, kad saprātu, kāds ceļš man ejams. Ka jāiegūst augstāka kvalifikācija, ka cīņas tehnika jāpapildina ar dzīlām karatē teorētiskajām un Austrumu filozofijas zināšanām un tāpēc jāmeklē kontakti ar šī sporta veida slavenībām. Šādu cilvēku es atradu Polijā. Vēlāk mans karatē skolotājs kļuva par Polijas karatē federācijas prezidentu. Braucu uz semināriem, treniņiem, sacensībām. Pa ceļam līdzi nēmis dažādas preces, jo tajos gados braucieni uz Poliju tirgoties bija visai izdevīgi veids, kā tikt pie līdzekļiem. Par dažu līdzpaņemto mantu pārdošanu naudas pietūka treniņiem nedēļas ilgumā. Tomēr Igors to atceras kā visai grūtu laiku.

1984. gadā ģimene pārcēlās uz Aglonas pagastu. 1990. gadā Igors kļuva par instruktori un ieguva tiesības organizēt grupas. Gadu vēlāk organizēja plašu notmetni, kurā veselu nedēļu trenējās polū, lietuviešu, latviešu karatisti. Nometne beidzās ar plašiem cīņas demonstrējumiem Preiļos. Pēc tam gan Preiļos, gan Aglonā tika organizētas karatē grupas, kurām bija ļoti liela pickrišana. Dalībnieku bijis tik daudz, atceras Igors, ka vienā vakarā notikuši trīs treniņi pēc kārtas. 1991. gada 17. oktobrī viņš oficiāli reģistrēja savu uzņēmumu «Komar Karate Klubs Aglona». 1995. gadā nosaukums tika papildināts ar sportā lietojamu vārdu «Satori».

Aizritējūšās desmitgades sākuma periodu Igors Komars atceras kā laiku bez nevienas brīvas mi-

nutes. Nepārtrauki trenini, sacensības, tiesnešu un treneru semināri. Pastāvīgas mācības. Gan cīņas, gan arī pedagoģiskā metodiķa bija jāapgūst un pilnībā jāpārvalda. Igors to prasīja no treneriem un tiesnešiem, un nedeva attaieri arī sev.

Karatē cīnītāja spēju apliecinājums ir jostu krāsa, sapnis — melnā josta. Igors savu cīņas tehniku turpināja attīstīt līdz virtuozi pilnībai. Radās jaunas paziņanās ar pasaulē slavenākajiem karatē cīnītājiem. Itāļu slavenības, melnās jostas, sestā dan īpašnieka, vadībā cēla savu kvalifikāciju. Rezultāts bija iegūta melnā josta, pirmais dan. Iepazīnās ar pašlaik pasaulē populārāko šīhanu (karatē augstākais skolotājs) Kennetu Funakoši, kurš dzīvo ASV, Kalifornijā. Kennetam šoruden apritēja 62 gadi, viņam ir melnā josta, astotais dan un viņš ir Hitina Funakoši — karatē do dībinātāja — slavenākais tiešais pēcnācējs.

Esmu ļoti labs treneris — sensei, kas nozīmē ne vien treneri, bet arī skolotāju, audzinātāju. Daudz strādāju, daudz nogurstu, par darbu nevienam neko plāši nestāstu. Gadās, mašīnā mājup dodos tik noguris, ka neatceros, kādai vietai jau esmu izbraucis cauri. Tā, atskatoties uz kluba darbības desmit gadiem, uz saviem personīgajiem 22 gadiem, kas ziedoti karatē, par sevi stāsta Igors. Kluba dalībnieki ir kā liela saime, audzēkņu vecāki dzīvo līdzī bērnu veiksmēm un zaudējumiem. Laba ģimene.

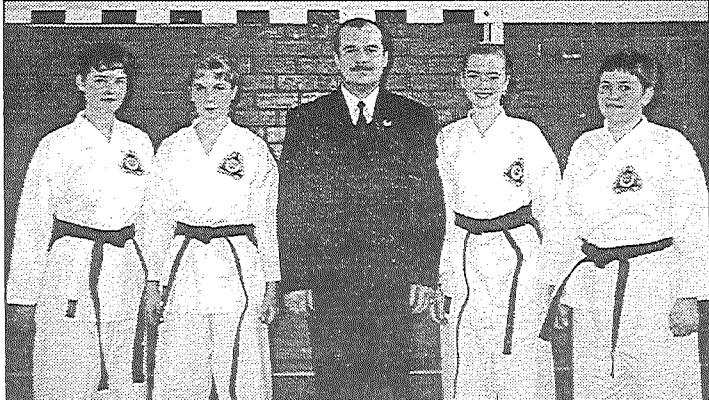
Skolotāja zelts ir viņa audzēkņu uzvaras

Igora Komara vadītais klubs ir paplašinājies, tam ir filiāles Krāslavā, Ludzā, Rēzeknē, Dagdā, Višķos, Vilānos un citās pilsētās. Pašiem gadiem ar karatē nodarbojušies aptuveni 5000 audzēkņu. Lielākā daļa no viņiem ir skolēni, kas pēc vietējo skolu absolviēšanas dodas uz augstskolām un turpina treniņus Rīgas, Daugavpils klubos. Tā ir mūsu mazā bēda, saka Igors Komars, jo katrā no viņiem ieguldīts liels darbs. Jaunietis izaug, un viņa panākumi un slava pieder ciemam klubiem. Tomēr uzvarētāju apbalvošanas ceremonijās kā pirmsākums tiek minēts pirmā trenera vārds. Igoram Komaram to

nācies dzirdēt ļoti bieži.

Bet viena daļa no audzēkņiem neiztur nogurdinošo un sarežģito treniņu smagumu. Sacensību, cīņas, diplomu, medaļu, kimono un karatē atribūtu pievilkiba viņu acīs nespēj kompensēt smago attīstības procesu.

Pats Igors Komars tagad treniņi kā arī skolotājs. Daudzi no viņa audzēkņiem paši kļuvuši par treneriem un vada nodarbības. Preiļu rajonā tie ir Ilgars Grigulis, Oskars Tillers (abi no Aglonas), Jūlija Filimonova (Preiļi), Igors dēls Olegs, starp citu, — vairākkārtējs Eiropas čempions. Igors Komars var nosaukt veselu sarakstu ar kluba audzēkņu uzvārdiem, kuri ieguvuši godalgotas vietas starptautiskos turnīros, kļuvuši par vairākkārtējiem Latvijas čempioniem.

● Ar karatē nodarbojas ne tikai zēni, bet arī meitenes. Latgales meitenes, kas kļuvušas par čempionēm, kopā ar savu sensei — Igoru Komaru.

No virsotnes uz virsotni

Tiem, kuri turpina pilnveidot savu meistarību aizvien augstākā līmenī, arī spēku pārbaude notiek augstākā līmenē sacensībās. Pirmo reizi Latvijā 10. un 11. novembrī Rīgā notiks pasaules čempionāts karatē cīņā. Jau ir aizvadīts Latvijas atlases čempionāts, kurā dažādās svara kategorijās Igors Komara kluba audzēkņi ieguva 19 godalgotas — trīs pirmās, septītas otrās un deviņas trešās — vietas un līdz ar to ieguva tiesības piedalīties pasaules čempionātā. Pēc komandas medaļu kopskaita Igors cīnītāji ieguva pirmo vietu un būs trešā daļa no kopējā Latvijas cīnītāju skaita. Uz čempionātu ieradīsies arī Kennets Funakoši, piedalīties cīnītāji gan no Amerikas kontinenta, gan arī no Eiropas valstīm. Atlases meistsarsakstēs Igors Komars saņēma augstu apbalvojumu — zelta nozīmīti par nopelnīmi Latvijas karatē attīstībā.

Karatē - do

Kara nozīmē tukšums, te — roka. Nosaukumam pievienotais do nozīmē ceļu. Karatē - do ir tulkojums kā «tukšas rokas ceļš», tas ir, — neapbrūnots cilvēks. Karatē pilnība nav sasniedzama, tai tuvoties var vienīgi tie, kas ar šo

● Jostas, kas liecina par karatē cīnītāju meistarību. Katrai no tām galā redzama emblēma ar lunkanu, spēcīgu tīgeri — karatē - do simbolu.

Viņiem skaidri jāzina, kas jāapgūst tagad un ko mācīties pēc pusgada. Notiek eksāmeni, ko pieņem speciāla komisija. Mācības notiek pa pakāpēm — kājā. Ir deviņas šādas kājā. Pēc katras pakāpes eksāmena nokārtošanas tiek piešķirta attiecīgas krāsas josta. Par devīto pakāpi — balta. Pēc tam sekot dzeltenā, oranžā, zaļā, zilā, trīs brūnās jostas. Šīs, brūnais posms, ir ļoti sarežģīts. Jostu krāsa gan neatšķiras, bet eksāmenus nokārtot ir ļoti grūti, jo cīņas tehnika ir stipri sarežģīta. Gadu pēc brūnās jostas pirmā kājā iegūšanas karatē cīnītājam tiek

Jubilejas priekšvakarā

Uz desmit aktīvas darbošanās un spoziem panākumiem bagātiem gadiem šajās dienās atskatās individuālais uzņēmums «Komar Karate Klubs Aglona». Klubs ir viens no vadošajiem mūsu valstī, kas ar lieliskiem rezultātiem ievada un sagatavo jaunus audzēkņus Austrumu cīņā karatē. Uzņēmuma pieraksta un Komaru ģimenes dzīves vieta ir Aglonas pagasts, taču Igora Komara, karatē augstas klases cīnītāja un trenera, vārds tālu pārsniedzis pagasta, rajona, novada un pat valsts robežas.

Igoram ir lielisks atbalsts — viņa milētā un viņu milošā sieva Tatjana. Viņi spēj viens otram palīdzēt un saprast smagākās situācijās. Izveidots teicams ģimenes dzīves modelis. Igors apbrīno Tatjanas pacietību, milestību, prasmi gaidīt, prasmi mērķtiecīgi, bet nepiespieti vadīt ģimeni.

Tatjana atzīstas, ka viņu pie vīra saista īstā, pirmā milestība. Mūsu raksturi ir pretēji, saka Tatjana, un ar vienu otru pievelkam. Abu kopdzīvē ilgst jau 23 gadus, un par tās noteiktās garantiju Tatjana teic: sievījās approt, ka virieti nevar izmaiņīt. Nevajag cestnies viņu pāraudzināt. Ja viņa to nesapratis, visu laiku cīnīties kā ar vējdzīrnāvām, bet neko nepanāks.

Visādi ir gājis, atceras Tatjana, to mērā, ja viens otram spēj piedot, var daudz kam tikt pāri. Igors ir ideju autors un virzītājs, viņa raksturo vīrus. Spīgta personība. Labs tēvs saviem bērniem. Gādīgs vīrs. Rūpīgs un iejūtīgs treneris.

● I
bil
sa
dzi
lgc
pr
ari

pilnību 10 gadu garumā

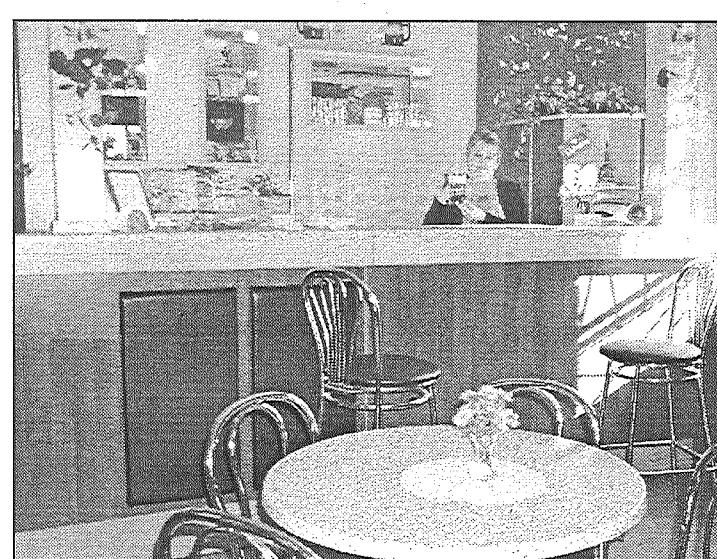

Komaru ģimene «Novadniekam» pozēja kluba desmit gadu jubilejas priekšvakarā. Ar Igora noplūtājiem apbalvojumiem, kas nemeti personīgi vai arī pasniegti klubam, var aplātīt vai visu vības koku. Tās ir zelta un sudraba medaļas. Lielas balvas par dzīves veidu — cīņu ar sevi ceļā uz pilnību — un par saņēmējām līdzgaitnieces Tatjanas atbalstu šajā ceļā. Medaļu klāstā dēla Oļega uzvaras.

Karatists īsteno gardēža sapni

Kopš bērnības esmu sapņojis par mazu kafejnīciņu vai restorānu savā īpašumā, neslēpj Igors. Mamma viņu lutinājusi ar garšiem ēdieniem. Tagad sapnis īstenojies. Klubam pieder kafejnīca «Zodiaks» pašā Aglonas centrā, un šeit gan par vīra, gan arī apmeklētāju garšas kārpīnu labsajūtu gādā Igora sieva Tatjana kopā ar kafejnīcas darbiniekiem. Zem viena jumta te atrodas arī veikals un spēļu automātu zāle.

Bet pāris kilometrus tālāk aiz Aglonas centra garāmbrauceju uzmanību piesaista noslēpumains uzraksts «Maliņā». Šeit ierīkots otrs Komariem piederošs veikals, kā arī alus bārs ar spēļu automātiem. Kafejnīca, bārs un veikali iemantojuši popularitāti ar labu ēdienkartu, ar teicamu apkalpošanu, ar svaigumu, spodrību un mājīgu interjeru, kas izveidots pēc Tatjanas ieceres. «Maliņā» kopā ar alus kausu var panašēties ar ķiploku grauzdiņiem, ar

● Bārā «Maliņā» katram apmeklētājam kausu ar svaigu putojošu alu pasniedz pārdevēja Ina Vucāne.

voblu, uzkost picas šķēlīti, kas gatavota kafejnīcā. Savukārt «Zodiaka» virtuves piedāvājums apmierina visizvēlīgākos klientus, kādū Aglonā nekad netrūkst. Te labprāt pusdieno ministri savās vizītēs pa laukiem, te bieži notiek darījumu pusdienas lietišķiem ļaudīm.

Sakarā ar kluba desmitgadi Ko-

mariem piederošajos veikalos sarīkotas svētku akcijas ar loteriām, atlaidēm, konkursiem.

IU «Komar Karate Klubs Agloņa» ir viens no «Novadnieka» sponsoriem un ik mēnesi kādam no lasītājiem tiek kluba dāvanu karte. No balvu saņēmējiem «Novadnieks» dzirdējis tikai teicamas atsauksmes.

空手道

(Karatē - do, kas tulkojumā nozīmē — tukšās rokas ceļš.)

● Igors Komars no karatē legendas Kenneta Funakoši rokām saņem diplому par otrā dan iegūšanu.

● Igors Komars (no labās) kopā ar Kennetu Funakoši (otrais no labās) Aglonā. Viesi pavada Latvijas Nacionālās karatē šotokan federācijas prezidents Leonīds Vasīļjevs (no kreisās).

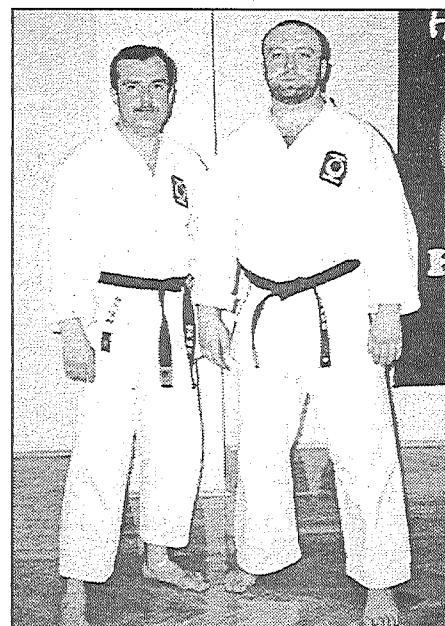
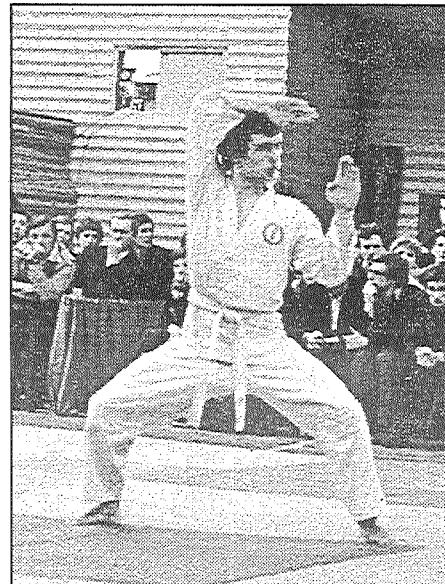
No biogrāfijas

Igors Komars ir dzimis 1958. gada 25. jūlijā Minskā. 30 gados vēlāk šajā dienā sieva viņam dāvināja brīnišķīgu dāvanu — meitu Jūliju.

Igors Komars uzsaka, ka viņa dzīves ceļa ievirzi lielā mērā ietekmējis tēvs, pēc tautības polis, ļoti enerģisks cilvēks ar augstāko medicinisko izglītību. Viņš pievērsies klasiskajām cīņām. Starp citu, savu vecāku ģimenē bijis 17. bērns. Kā labs ārsts tēvs bija plaši pieprasīts, un 1960. gadā viņš ar ģimeni pārcēlās uz Latviju, uz Daugavpili, kur kopā ar Igora māti, baltkrievieti, dzīvo arī pašlaik. Šajā pilsētā dzīvo arī Igora brālis Anrejs, kurš arī kļuvis par ievērojamu karatē cīnītāju. Pēc vidusskolas absolvēšanas Igors iestājās Aviācijas institūtā, taču pēc kāda laika pārdomāja un studijas pameta. Diezēja Sibīrijā. Atgriezies mājās, uzsāka studijas toreizējā Rīgas Politehniskajā institūtā.

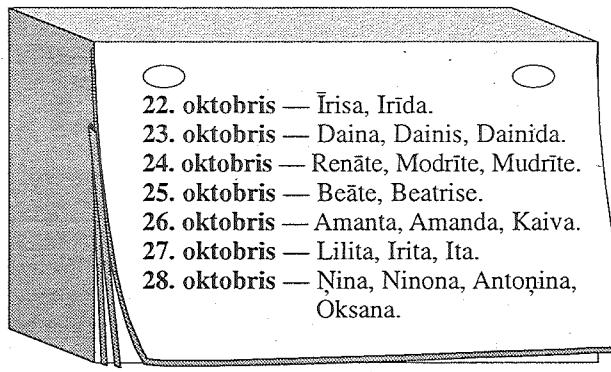
● Igors pirmajās sacensībās, kurās izcīnījis trešo vietu un juties bezgala laimīgs...

...un kopā ar brāli Anreju jau kā melno jostu īpašnieki. Andrejam ir melnās jostas ceturtais dan.

Pie Komaru ģimenes kluba 10 gadu jubilejas priekšvakarā ciemojās Tamāra Elste, Livija Rancāne, Mihails Rukosujevs. Materiālā izmantotas foto arī no Komaru ģimenes fotoalbuma.

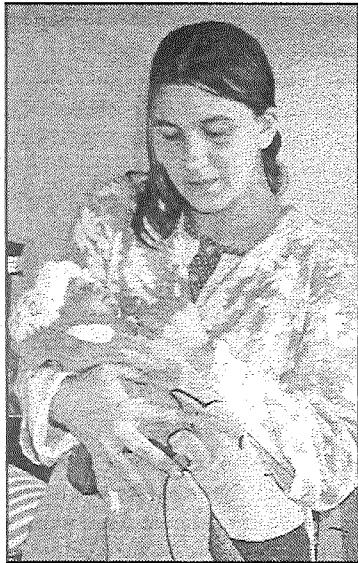
APSVEIKUMI

Novadnieks

Sestdiena, 2001. gada 20. oktobris

Audz laimīgs, mazais!

13. oktobrī preiliešu Kristīnes un Aleksandra Denisovu ģimenē piedzima pirmās bērns, kas nosaukts par Ēriku. Šādu vārdu dēļenam izdomāja tētis. Kristīnes večāki Janīna un Jānis sagaidījuši pirmo mazbērniņu, bet otrai vecmāmiņai — Irēnai jau trešais auklējamais mazbērns.

Mazo Ēriku paredzēts kristīt Preiļu baznīcā. Kūmās lūgti Aleksandra māsiņa ar vīru.

Jaunā māmiņa vēlēja savam mazulītim augt veselam un stipram. Viņa pateicās ārstei Svetlanai Morozovai, vecmātei Dagnijai un pārejiem dzemdību nodājas darbiniekiem.

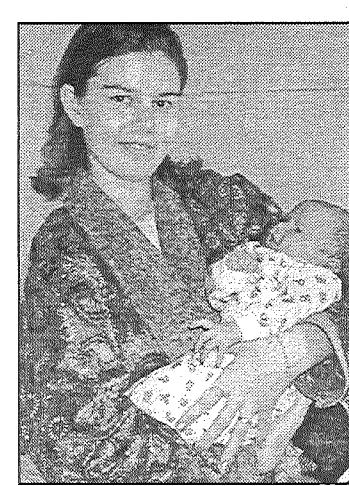
9. oktobrī pasaulei sevi pieteica maza līvāniete. Viņas māmiņai Svetlanai Kolosovai un tētim Sergejam padomā ir vairāki vārdi, bet par galigo variantu izšķirties palidzēšot vecākā meita Elīna. Viņa katru dienu slimnicā apciemoja māmiņu un mazo māseli, solījus palidzēt auklēšanā. Arī savas vecmāmiņas Ninas mīlestība un rūpes tagad Elīnai būs jādala ar mazo māsu. Vecmāmiņa dzīvo kopā ar meitas ģimeni un ir pirmā palidzē bērnu audzināšanā. Turpat Līvānos dzīvo arī otrā vecmāmiņa — Jevdokija. Viņas mazbērnu pulciņš ir lielāks. Jaundzimusi meitenīte ir viņas ceturtais mazbērniņš.

Svetlana teica paldies ārstiem Svetlanai Morozovai un Jurim Klaviņam, kā arī pārejiem, kas palidzēja meitiņai nākt pasaulei.

Preiliešu Natālijas un Māra Golubicku mazulīte steidzās ātrāk satikti savu māmiņu un tēti, tāpēc gan jauno ģimeni, gan medīkus stipri vien pārsteidza ar savu ierašanos neparedzētā laikā. Viņa piedzima 13. oktobrī. Vecāki nebija paspējuši pat padomāt par vārdiju. Tomēr Māris bija gatavs šajās grūtajās stundās būt Natālijai līdzās, stiprināja un mierināja viņu. Tagad, to atceroties, viņš rauš sviedrus no pieres. Viss sācies negaidīti ātri, bet viņa reakcija bijusi aša — jābūt blakus sievai.

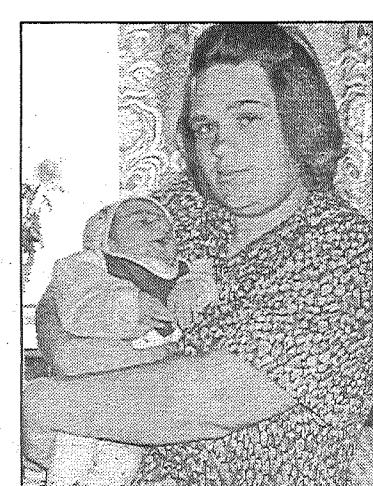
Vecmāmiņa Zinaida un vectētiņš Fjodors, kam līdz šim bija divi mazdēli, tagad ir laimīgi par mazmeitiņu. Otrajam vecvecāku pārim Marutaī un Stanislavam nu auklējamas divas mazmeitiņas.

15. oktobrī pasaulei nāca mazā Lāsma, pirmais bērns Rušonas pagasta iedzīvotāju Ollītas un Māra Riekstiņu ģimenē. Māris šajā svārigajā brīdī nebija sievas tuvumā, jo strādā Īrijā. Viņš katru dienu piezvana pa telefonu, apjautājis par sievas un meitas veselību, un arī meitai liekamo vārdu pateica pa telefonu. Ollīta dzīvo kopā ar Māra vecākiem Āriju un Vitoldu, kas pirmo reizi iekļuvuši vecvečāku godā. Pirmo mazmeitiņu sagaidījuši arī Ollītas vecāki Lidija un Jānis, kas dzīvo Višķos.

Mazulīti kristīs Preiļos. Lāsmas krustītēvs būs Ollītas brālis, bet krustmāte — Māra māsiņa.

Jaunā māmiņa priecājās, ka meitiņa ir mierīga, vēlēja augt paklausīgai un pateicās medīkiem par palidzību.

Pelēču pagasta iedzīvotāju Irenas un Jevgēnija Konstantinovs sestais bērns — puisītis piedzīrītā 15. oktobrī. Mājās viņu sagaidīja četri brāļi: Igors, Vadims, Ivē Maksims un māsiņa Karīna. Viņi puikas iet skolā, un brālīša piešķišanā mammai galvenā palidzība būs Karīna.

Vecvecākiem Nadeždai un Jurijam ir astoņi mazbērni, divi no vienīm dzīvo Baltkrievijā. Vecmāmiņa Jevdokija un vectētiņš Aleksandrs sagaidījuši jau vienpadzīto mazbērnu.

Mazo puisīti kristīs Preiļos, vecīticibnieku baznīcā. Māmiņa dēļenam vēlēja ātrāk augt, būt veselam. Viņa teica lielu paldies ārstiem Larisai Bogdanovai, Jurim Klaviņam un visiem pārejiem nodājas medīkiem.

Daudz laimes, mazo gaviļniek!

Bērnudārza «Pasacīņa» audzēkne ANASTASIJA UDALOVA ir dzimus 1995. gadā. 16. oktobrī meitenītei palika seši gadi. Bērnudārza audzinātājas viņu raksturo kā ļoti draudzīgu meiteni, raksturā Anastasija ir mierīga. Visvairāk viņai patīk spēlēties ar lellēm, bet, kad izaugts liela, viņa gribētu klūt par frizeri. Arī tagad, spēlējoties ar draudzenēm, Anastasija labprāt taisa dažādas frizūras. Lai gan viņa labprāt rotājās ar visiem bēniem, tomēr par labāko draudzeni pati uzskata Juļu.

Māksla radīt pēcnācējus

Francijas karalis Ludvīkis XIV savam dakterim jautāja, kāpēc bērni, ko dzemdēja viņa sieva, ir tizi un neglīti, bet bērni, kas dzimuši viņa milākajām, ir spēcīgi un skaisti. «Jūsu augstība», atbildēja dakteris, «tas ir tāpēc, ka jūs karalienei sniedzat tikai atiekas!»

Bērnu dzimšana ir atkarīga no daudziem apstākļiem un nejaušībām. Starp tiem ir ne tikai vecāku miesas uzbūve, temperaments, viņu veselība, bet arī sociālais stāvoklis, dzīvesveids, uzvedība, personības niānses, ieradumi, dzivesvieta, gadalaiks un daudz kas cits. Tomēr ir vēl viens svarīgs, pat vissvarīgākais aspeks — vecāku dzimumu pievilkšanās pakape — spējas, kas nepakļaujas ko-rekcijai.

Bieži vien pāri ar sarūgtīnājumu atklāj, ka viens ar otru «nesader» — nav vēl satikts tas «īstais». Šī fakta apziņa nāk caur iekšējām jūtām — «stīga vēl nav ieskanējusies». Nez kāpēc mūsu organismam nav vienīga, kāds tieši pretējā dzimuma individu ar to savienosies, un bioloģiskajam pārākumam šeit nav galvenā loma. Ne katrais virietis vai sieviete var aizstāt cits citu.

XIX — XX gadsimtu mijā austriets Otto Veiningers atklāja dzimumpievilkšanās likumu. Pēc Veiningera domām, šis likums izskaidro savstarpējas sapratnes fenomenu. Ar kādām ipašībām jābūt apvelītam individuam, kas maksimāli pievelk pie sevis? Zināms, ka katram viriešu tipam atbilst sievietes tips, kas viņu uzbrūdina un otrādi. Visbiežāk saderību izskaidro vienīkārtī — «kontrasti saderi».

Runa ir par virieša un sievietes personības psīhes dažādību. Katrā virieti ir daļa sievišķā, bet katrā sievietē — daļa vīrišķā. Šīs daļas lielums pretējā dzimuma polos ir individuāls, bet tā eksistē vienmēr. Vadoties tieši pēc tā, divi iet pretīm viens otram nevis kā uzvelkamās rotallietas, bet pēc maksimāla dzimumpievilkšanās likuma, viņus vienā veselā savieno abu vīrišķā un sievišķā sākuma summas vienādība. Bet kāpēc vispār vajag nemērēt kaut kādu dzimumpievilkšanās likumu, kāpēc jāskām unisonā un jāsprot vienam otrs no pusvārda? Izskaidrojums vienkāršs — veselīgi pēcnācēji. Ne velti milestībā dzimusi bērni vienmēr tiek uzskatīti par vienīkārtī.

Viens no kallipedijas («kalli») — skaists, «peidos» — bērns) galvenajiem nosacījumiem — dažādu nāciju, temperamentu un ķermenū uzbūvu sajaukums. Šeit visus pārspējuši amerikāni. Valstīs, kur dzīvo dažādu tautu pārstāvji, dzimst daudz skaistāki un gudrāki bērni nekā tajās, kur tautas no paaudzes uz paaudzi dzīvo noslēgti. Otomanu impērija, kas veidojās no dažādām tautām un vērģiem, radīja turku nāciju, kura atšķiras ar spēcīgu miesas būvi. Bet romieši, iekarojuši visu seno pasauli, izraudzījās sev sievas no uzvarētajām tautām. Tās tautas, kam laulības ar ārzemniekiem bija aizliegtas, palika nenozīmīgas un galu galā izzuda, asimilējoties citās tautās.

Tas nenozīmē, ka eiropietim obligāti jāmeklē sieva Āzijā vai Amerikā, bet, piemēram, lai dzimtu stipri un velesi bērni, pilsētniekiem visai node-

riji ir apprecēties ar lauku meitenēm.

Kaut cilvēks, atšķirībā no dzīvniekiem, ir seksuāls visos gadalaikos, eksistē vislabākais bērnu ieņemšanas laiks. Stiprs karstums un stiprs sals negatīvi ietekmē nākamo paaudzi. Apauglošanās, kas notikusi pavasarī vai rudeni, dod lieliskus rezultātus. Ziņātāji neiesaka ieņemt jaunu dzīvību pēc nervu sabrukuma, stipri negatīvu emociju iespāidā, kā arī pēc fiziskas un morālas pārslodzes. Un viņiem ir taisnība. Jau Hesioids ieteica atturēties no fiziskas tuvības pēc atgriešanās no bērniem, lai dzīvesbiedri nelaistu pasaulei bērnu ar traucētu psihi. Brīdis, kad notiek bērna ieņemšana, atstāj lielu iespādu uz nākamā bērna dzīvi. Apauglošanās dusmās, skumjās, alkohola ietekmē vienmēr novēde rezultāta, kas savieni vecākiem izraisīs sirdsapziņas pārmetumus.

Ir zināms, ka savienošanās skaistādabā vai mājoklī, kas izrotāts ar ziekiem, gleznām un statujām, dod labākus pēcnācējus nekā tad, ja tas viss notiek drūmā vidē. Mūsu bērni gandrīz visu manto no mums. Fizisko tipu, temperamentu, veselību, ārējo izskatu, ilggadību, auglību nosaka ģēni, bet morāle, dvēseliskums, prāta spējas un intelekts ir atkarīgs tikai no vecākiem. Dabas dots gudrums un augsta līmeņa emocijālalitāte sniedz jums lielākas iespējas dzemdēt spējīgu un domājošu bērnu. Māte savas īpašības nodod dēliem, bet tēvs — meitām.

Kā zināms, analīfabētisms rada tikai analīfabētismu. Var iebilst — bet cik uz pasaulei gudru cilvēku radījuši vidiņvējus pēcnācējus. Tas tā ir, bet ne-

realizētas bērnu iespējas lielākoties vecāku vaine, un rezultāts — iedzīrītā spēju zaudējums līdz pilnīgi to izzušai. Tomēr ģenialitāte nepārmanatojas. Tā ir kā lodveida zibens, spilgs un rets, kurā koncentrējas spēcīgas dabas enerģijas. Bet bērns ģenija daļai atpūšas. To vajag atcerēties.

Bērns, tāpat kā vecākus, mēs neizvēlamies, bet mēs tos radām. Un mūsu atbildība viņu priekšā sākas daudz agrāk, pirms mēs keramies pie viņu audzināšanas.

(Saīsināti no «Rīgas Balss»)

Kallipedijas padomi

■ Bērnu ieņemšanas brīdī abu veselību jābūt nevainojamai. Ja kaut viens no viņiem nesen pārcieš kādu slimību, kaut vai iesnas, gripu vai angīnu, obligāti jānogaida pilnīga izveselošanās.

■ Astoņas dienas pirms bērnu ieņemšanas abiem dzīvesbiedriem vajadzētu atturēties no seksuāliem kontaktiem.

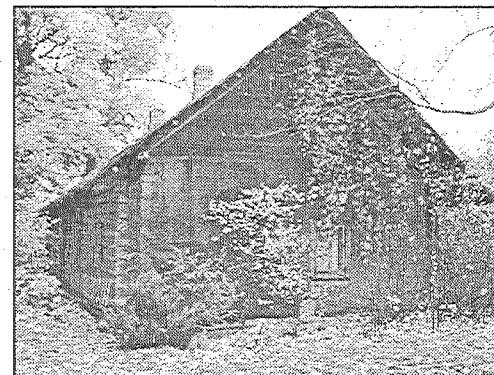
■ Jāizvairās no visa, kas pārāk uzbudina, satrauc un nervožē.

■ Cintieties nepārpūlēties gan fiziski, gan morāli. Ieteicamas rīta pastāstas, vislabāk ārpus pilsētas, laukos, kur gaiss ir tīrs un svaigs.

■ Minūtes pirms saullēkta ir vispiemērotākās apoteozei un bērnu ieņemšanai: organisms ir atpūties un uzkājis spēkus pēc veselīga miega.

■ Ieņemšanas minūtes ir ugunīgas kaisles laiks, nevis darba rutīna. Ap-skāvieni, savstarpēju glāstu laiks, kurā atklājas un savienojas divas milošas sirdis.

KULTŪRAS MANTOJUMS

Māja ar gadsimta vēsturi

Zemnieku sēta «Šultes» ir privātpašums. Tās viena daļa pieder Veronikai Kursītei, bet otra — Jānim Vilcānam. Pastāvīgu iedzīvotāju mājā nav. Kursiņš ģimene dzīvo Rudzātos, bet Vilcānu ģimenes dzīvojamā māja uzbūvēta turpat Šultes, otrpus ceļam.

Zemnieku sētas pašreizējo stāvokli raksturot visai grūti, bet tās pieejamību plašai publikas apskatei — vēl sarežģītāk. Valsts aizsargājamā objekta statusu īpašnieki un lietotāji pa daļai uzskata tā apgrūtinājumu. Lai te varētu pārnesties uz dzīvošanu, vajadzētu ikt pamatīgu remontu. Veronika Kursīte, piemēram, saka, ka viņa gribētu jaunus, plašus logus, lai abās nebūtu tik tumši. Tomēr mājas kā aizsargājamā objekta statuss to nepieļauj, sēta neko nedrīkst zaudēt no sava izskata. Tumša koka sešrūsu logi, kas pie tam labi saglabājušies, istabām dod to neatkarīgamo senatnīguma iespaidu, ko mūsdienās jauncelamās mājās īpašnieki cenšas panakt mākslīgi. Meklēdamas neatradīsi arī tik plāni un šauri kaltus kāsiņus? krampiņus?, ar ko logs turas ciet. Mājīguma labad istabu sienas noklātas ar tapetēm, bet tās slēpj pamatīgo koka balķu smagnējibū, dabisko krāsu un smaržu, un faktiski būtu jānovāc. Tomēr mūsdienās reti kurš vēlēsies iekdienu vadīt neapklātu balķu sienām.

Māja sevi glabā daudzus muzejus, tās istabai, klētij, sētai, rijai pārtīgus priekšmetus un darba rīkus no pagājušā gadsimta. Tītavas un stelles, kokgriezumiem rotātus skapjus un no klūgām liektus sēdeklus. Kanapē, tīnes, kustīklas. Krievu krāsns, uz kurās ziemā sēdējuši bērni. Pie istabas durvīm gadu gadiem stāv no smaga bluķa izdobra piesta, kurā varbūt pat pirms divsimts gadiem berzti graudi. Virtuve pie sienas karājas divas koka lāpstiņas, kuru lietderība pat daudz redzējušajiem žurnālistiem bija neatšifrējama mikla. Uz vienas iegravētas garēniskas, uz otras šķērseniskas smalkas gropītes. Mājas saimniece stāsta, ka viņas bērnībā starp abām lāpstiņām likts sviesta pikucis un starp lāpstiņām vilājot, tas ieguvīs lodites formu, ar kuru varēja dekorēt ēdienu svētku galddā.

Svarīgi uzsvērt to, ka šie priekšmeti nav salasīti no dažādām vietām, kā tas mēdz būt muzejos, bet visi šajā mājā « piedzimuši », tos aplāstījušas šīs mājas vīru un sievu rokas, te viņi kalpojuši, laboti, kad saplūsuši, visi glabā vienas un tās pašas atmiņas. Tagad kā nevajadzīgi un aizmirstī mētājas bēniņos, pažobēlēs, vecajās klētīs, jo, protams, Veronika un Juris Kursīši, abi pensionāri un viņu meita Tekla, kas strādā par skolotāju

● Klētīnā kā muzeja eksponāts. Ar «saulites» tipa kolonām, ar valējo nojumi, ar dēlišu rakstu uz durvīm un daudziem seno latgalu lietotajiem darbarīkiem tās iekšienē. Māte un meita — Veronika un Tekla Kursītes atbilstoši iespējām cenšas zemnieku sētu uzturēt pie dzīvības.

● Vairāk nekā 100 gadus vecie logi Šultu mājā ir kā no mūsdienu celtniecības katalogiem. Foto: M.Rukosujevs

Rudzātu vidusskolā, iekdienu vēlas atvieglot ar elektrības palīdzību un attiecīgiem sadzīves priekšmetiem. Visvairāk viņi te uzturas vasarās. Istabas glabā tīkamu dzestrumu, lielo koku mierinošā šalkšana pavada iekdienas darbinos. Tekla te iekopusi jaunas puķu dobes. Pārvērst māju par ekskursantiem izrādāmu vietu viņi nevēlas. Novada apceļotāji nereti paši atrod Šultes, tomēr visbiežāk viņiem nākas atdurties slēgtās durvis. Ekskursanti apstaigā namu no visām pusēm, apbrīno garos, milzīgos balķus, no kuriem veidotas siens, mājas augstumu. Māja celta «uz diviem galiem», ar «sinčēm» (koridoru) pa vidu. Tautas celtniecības pieminekļa kompleksā ietilpst arī pagalmā esošās divas klētis. Lai apakšējā vainaga balķi

nesatrūnētu, Tekla kopā ar tēvu nopūlējušies, zem klēts stūra pābūdot akmeņus. Šāda tipa klētīm ir jāatrodas noteiktā augstumā virs zemes, lai zem grīdas brīvi vējtos. Ilgajā mūžā abas klētis sākušas iegrīmt zemē. Mājas išteitīgumā nezina. Veronika Kursīte stāsta, ka viņas tēvs piedzīmis 1895. gadā un audzis jau šajā mājā. Diemžēl par uzbūvēšanas laiku neko nezinājis teikt. Kursiņiem piederošā mājas daļa ir apdzīvojama vismaz vasarā, bet otrajā galā griesti draud iebrukt. Tie pašlaik nostiprināti ar dēlu «ielāpiem». Ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atbalstu pirms pāris gadiem īpašniekiem no valsts piešķirti 300 lati, kas izlieoti bēdīgā stāvoklī esošā jumta

Trīs kilometru attālumā no šosejas Preiļi — Livāni Sutru pagasta Sultes apskatām Latgales tautas celtniecības arhitektūras piemineklis — zemnieku sēta «Šultes». Tā ir valsts aizsardzībā un Sutru pagastā ir vienīgais valsts aizsargājamais objekts.

● Zemnieku sētu «Šultes» cauri gadsimtiem saglabājusi pamatīgumu un piesaista ar savu senatnīgumu.

L.Rancāne

9.

Makšķernieku raibumi

Penzas copmaiņi iecienījuši Surskas ūdenskrātuvi, jo tur var nokert maktenus samus. Tā nu vienreiz sabraukuši, sametuši ākus, kā klājas sametušies paši... Viens no makšķerniekiem — drošs paliek nedrošs! — piešējis auklu pie savas Okas bampera. Te nu naktī viens pamostas un redz, ka mašīnai aizmugurējie riteņi jau ūdenī! Ipašnieks lec mašīnā un «gāzē». Veselu stundu turpinājās zīvs un mašīnas ciniņš! Beigās sams tika pievārēts un izvilkts. To nosvēra un nomērija — svars 60 kg un garums 1 m.

***

Kad dānu makšķernieks kāro nokert kādu lasi, tad viņš brauc uz Norvēģiju. Tā nu viens dānis iekājās gar Gaulas upes krastu, kamēr samisējās, un straume vinu aizrāva sev līdzi. Karaļvalsts pilsonis sāka slikti, viņam par laimi turpat tuvumā spiningoja arī vietējais norvēģis, kurš raidīja vizuli slīcēja virzienā un ar pirmo metienu «uzķera» viņu uz āķa! Tālāk jau bija tīra «tehnikas lieta» — pievilkst slīkstošo gluži kā sprauslājošu samu pie krasta. Turpmāk norvēģis varējis ielīties ar savu mūža dižāko lomu — kā nekā dānis bija vairāk nekā ražēni noaudzis un svērā 112 kilogramus.

***

Pie laba loma var tikt arī nemētot āķi upē. Viram mazā laivīnā uzprasās skukēns, lai pārceļot pāri Lielupei. Uz laivas priekšgala kauzdē samestas drēbes, ar spinings ar vizuli. Otrā krastā jaunkundze lec laukā, bet te notirkš spoles bremze un no krasta atskan nelabs bļāviens: «Man tas āķis iedūrās tur!» Virs iesaka iet pie ārsta, lai kēkse ārā. Šī negrib — esot kauns iet cauri ciemam ar āķi dibenā. Nu ko, jākļūst pašam par kirurgu. Keza jau nebija tik liela, kā bļāviens. Tikai viens trejbubura dzelonis izdūries ādai cauri. Virs iešķēla ar nazi un rotiņu atdabūja.

«Meža Avize»

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

KAMENECAS DZIRNAVĀS
Jaunaglonā — malšana, bidelēšana,
putraimi, vilnas pārstrāde apmaiņai.

Tālr. 53-77610.

**«LN TIMBERS» SIA pērk lapu koku
zāgbalķus, īpašumā mežus, cirsmas.
Labas cenas. Tūlītēja samaksā.**

Tālr. 6532422.

Firma pērk un pārdomē privatizācijas un
zemes kompensācijas sertifikātus
Līvānos, Rīgas ielā 45-45.

Tālr. 42892.

**Dziednieks
JĀNIS VANAGS pieņems
Jaunsilavās no 31. oktobra.**

Tālr. 48587.

**SIA «EVERESS V»
aicina darbā
galdnieceku.**

Tālr. 9409831.

